

ДОГЛЯД ЗА НОВОНАРОДЖЕНОЮ ДИТИНОЮ

НМАПО

імені П.Л.Шупика

Костюк О.О. кафедра неонатології

- Догляд за шкірою
- Туалет носа, риніт
- Догляд за очима, дакріоцистит
- Кишкові кольки
- Зригування і блювота
- Стан кульшових суглобів
- Закрепи або розлад шлунку
- Рахіт
- Пупкова кила

Загальні принципи догляду за шкірою малюка

Шкіра малюка дуже ніжна і тонка. Вона легко вразлива перед безліччю зовнішніх дій.

Щоденний догляд

- Шкіру новонародженого слід щодня обробляти при ранковому туалеті і після кожного сечовипускання або дефекації, а також після купання.
- Підмивати малюка слід при кожній зміні підгузників. Після підмивання шкіру просушують, а потім пахові і сідничні шкірні складочки змащують кремом. Рекомендується використовувати крем від попріlostей для профілактики або лікування почервонінь і попріlostей.

Загальні принципи догляду за шкірою малюка

- Не рекомендується використання присипок. Звичайні присипки часто містять синтетичні компоненти, що провокують розвиток алергій. Крім того при нанесенні присипок утворюється пил здатний проникати в дихальні шляхи малюка. Часто в присипках міститься тальк, а його використання може привести до онкологічних захворювань.
- При ранковому туалеті обличчя дитини вмивають кип'яченою водою. Шкірні складки протирають ватними тампонами, змоченими

Як використовувати засоби по догляду за малюком

- Оскільки основне завдання цих засобів – турбота і догляд, користуватися ними необхідно щодня, але правильно. Неправильне застосування або застосування не за призначенням може призвести до стійких проблем з шкірою, від яких позбавитися іноді дуже важко

Олія для немовлят

- ▣ **Олію** наносять на шкіру після купання – це ідеальний засіб для відновлення втраченого природного ліпідного бар'єру.
- ▣ Дуже важливо, щоб ОЛІЯ ДЛЯ НЕМОВЛЯТ була натурального походження (напр. мигдалева або кунжутна) – ці олії найлегші з рослинних олій, гіпоалергенні і легко створюють ліпідний захист шкіри. *Легка мигдалева або кунжутна олія не порушує шкірне дихання і вологообмін шкіри малюка. "Важкі" рослинні олії (соняшникова і оливкова) підходять в основному для дітей більше старшого віку (після 1 року), або використовуються для застосування в дитячих кремах і "бовтанках", щоб утримати лікувальні компоненти на шкірі.*

Олія для немовлят

- В чистому вигляді оливкову і соняшникову олії дуже рідко використовуються як ОЛІЮ ДЛЯ НЕМОВЛЯТ, оскільки вони у своєму складі мають ароматичні компоненти і важку хімічну структуру та погано заповнюють ліпідну оболонку.
- Вкрай протипоказано нанесення синтетичних олій на шкіру дитини, а також олій отриманих з нафти (вазелінову, парафінову).
- Рекомендовано, щоб ОЛІЮ ДЛЯ НЕМОВЛЯТ батьки використовували, тільки після купання дитини. Найефективніше поєднувати нанесення ОЛІЇ ДЛЯ НЕМОВЛЯТ і проведення легкого загального масажу.
- Ділянка нанесення олії – вся поверхня тіла дитини, за винятком обличчя.

Як використовувати дитячий крем

- ДИТЯЧИЙ КРЕМ – це суміш олії і захисних компонентів. Якщо олія змішана з лікувальними компонентами – це вже мазь.
- Оскільки ДИТЯЧИЙ КРЕМ містить тільки деяку частку олії у своєму складі, його можна застосовувати частіше, ніж просто ОЛІЮ ДЛЯ НЕМОВЛЯТ. Густіша консистенція ДИТЯЧОГО КРЕМУ сприяє створенню товщого захисного шару на шкірі дитини

- Основна сфера застосування ДИТЯЧОГО КРЕМУ – природні складочки шкіри дитини, місця частого контакту шкіри і одягу. Особливо показана обробка ДИТЯЧИМ КРЕМОМ складочок шкіри в ділянці шиї, під пахвами, складочок на внутрішній поверхні стегон.

Як використовувати дитячий крем

- Якщо дитина не має попріlostей і не використовується щодня підгузник – наносити звичайний ДИТЯЧИЙ КРЕМ . Якщо ж у малюка є схильність до попріlostей і малюк часто буває в підгузнику, то рекомендовано використати тільки ДИТЯЧИЙ КРЕМ ВІД ПОПРІЛОСТЕЙ, до складу якого, входять захисні компоненти і оксид цинку.
- Оксид цинку має підсушуючий ефект, гальмує розвиток грибків шкіри, які викликають попріlostі. Краще всього область промежини дитини обробляти після кожного підмивання ДИТЯЧИМ КРЕМОМ ВІД ПОПРІЛОСТЕЙ, навіть якщо попріlostей і немає. ДИТЯЧИМ КРЕМОМ ВІД ПОПРІЛОСТЕЙ не лише лікує вже наявні попріlostі, але і профілактурує їх

Проблеми зі шкірою

- Головною причиною попрілостей є надлишок вологи на шкірі дитини, що видаляє його природну захисну змазку і створює середовище для розмноження патогенних мікроорганізмів.
- Провокуючими чинниками є: схильність дитини до алергічних реакцій, порушення режиму харчування годуючої мами, використання кремів на основі мінеральних олій, контакт з тісним або синтетичним одягом; непідходящі для дитини підгузники, перегрівання або переохолодження малюка, прорізування зубів і відсутність контакту шкіри з повітрям.
- При тривалому перебуванні шкіри у вологому середовищі, змінюється її рівень рН, захисний шар порушується і на шкірі з'являється роздратування.

Декілька порад для профілактики попрілостей :

- Надати можливість малюку знаходитися без одягу, тобто приймати повітряні ванни.
- Не використовувати дитячу косметику на основі мінеральних олій (вазелін, парафін і т.п) яка перешкоджає нормальному шкірному диханню.
- Обов'язково підмивати малюка кожного разу після зміни мокрих пелюшок або підгузників.
- Не витирати, а промокати шкіру ніжними рухами.
- Звернути увагу, на засоби, якими переться білизна і чи ретельно вона полокається після прання.
- При появі почервонінь і мокнучих попрілостей необхідно захистити шкіру кремом від попрілостей. Оксид цинку, що входить до його складу в низькій концентрації захищає шкіру від вологи і прискорює загоєння.

Лікування попрілоостей

СУДОКРЕМ – дія компонентів:

- Оксид цинку: **протизапальна та заживляюча**
- Бензиловий спирт: **знеболююча**
- Бензилбензоат: **антисептична**
- Бензил циннамат: **антибактеріальна**

Таким чином:

- ❑ ОЛІЯ ДЛЯ НЕМОВЛЯТ – після купання і під час масажу (1 раз на добу).
- ❑ ДИТЯЧИЙ КРЕМ – часте застосування для захисту складочок шкіри і місць контакту шкіри і одягу.
- ❑ КРЕМ ВІД ПОПРІЛОСТЕЙ – ("крем під підгузник") використовуємо після підмивання малюка, а також в місцях, де є попрілості.

Суха шкіра

- У малюків недостатньо розвинена функція, відповідальна за захист шкіри від втрати вологи. Сальні залози шкіри ще недостатньо розвинені, тому на шкірі ще не утворюється в достатній мірі захисний жировий шар як у дорослих. Це часто призводить до сухості шкіри у маленьких дітей, що може стати причиною виникнення більше серйозних захворювань.

Суха шкіра

- Температура і рівень вологості у приміщенні безпосередньо впливають на сухість шкіри немовляти. Повітря в приміщенні має бути чистим і помірно вологим.
- Якщо прогулянки відбуваються в холодну і вітряну погоду, нанести на шкіру дитини захисний крем від вітру і холоду. Він захистить шкіру немовляти від обвітрення і/чи обморожень.
- Не використовувати для догляду косметичку, що містить мінеральні олії. При нанесенні на шкіру мінеральні олії утворюють непроникну для повітря плівку. В результаті порушується нормальний обмін речовин в шкірі дитини.

Суха шкіра

Ось декілька порад, здатних запобігти втраті вологи шкірою малюка :

- Не купати немовлят занадто часто, оскільки тепла вода і мило можуть порушити захисний жировий шар, що утворився, на шкірі. Для того, щоб шкіра малюка була здоровою і ніжною, можна додати у воду відвари трав (крім череди!) або спеціальні засоби для купання немовлят. Компоненти засобів для купання, формують природний захист, не порушуючи природний баланс шкіри.

Себорейний дерматит у новонароджених

- У перші декілька тижнів життя у малюка на голові можуть з'являтися жирні лусочки або пластівці, під якими шкіра червона.
- Це явище називається себорейним дерматитом. Себорейний дерматит не небезпечний і зазвичай зникає в течії першого року життя малюка.
- Ніжний масаж голови з Олією для немовлят. допомагає пом'якшити пластівці, потім їх можна просто вичесати гребінцем. Олія також заспокоює чутливу шкіру.

Дерматит і алергія

- Часто буває важко виявити причину дерматиту, хоча у більшості випадків виникнення цього захворювання зв'язують з схильністю дитини до алергічних захворювань в сукупності з несприятливими чинниками зовнішнього середовища: надмірним використанням побутової хімії, синтетичних засобів для догляду за тілом до і під час вагітності і за шкірою малюка, вживання продуктів з добавками консервантів і таких, які провокують алергію.

Кишкові кольки

Причини колюк і підвищеного накопичення газу

- Захоплене повітря під час годування
- Неправильне прикладання до грудей: *дитина отримує більше «переднього молока», надмірно насиченого вуглеводами*
- Порушення функції ферментативної системи у дитини чи її незрілість

Прояви кольок

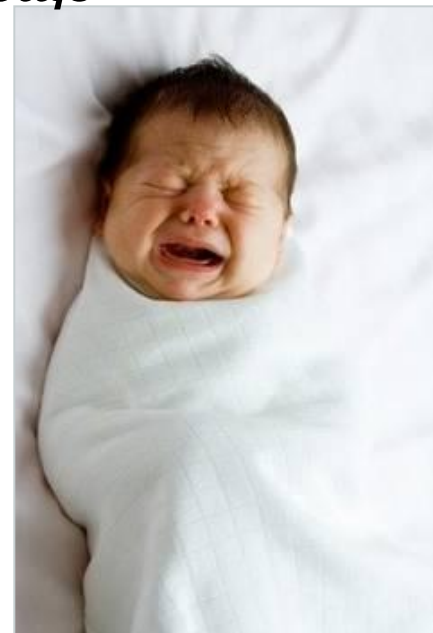
- *Дитина плаче, підтискає коліна до животика, стискає кулачки, неспокійна, зажмурює очі, хмурить брови, на короткий час затримує дихання*
- *Болі в животі виникають раптово, напади повторюються часто протягом дня, посилюючись до вечора*
- *При відходженні газів біль дещо заспокоюється*

При огляді: здуття живота

При легкій перкусії живота: виражений тимпанічний відтінок звука

Важливо! У дитини з кольками:

- Добрий апетит
- Нормальна прибавка у вазі
- Розвиток згідно віку
- Задовільний загальний стан

Способи усунення підвищеної кількості газу

- **Прості фізичні методи**

- ✓ *перед годуванням частіше викладати дитину на живіт*
- ✓ *Після годування потримати вертикально 5-10, хвилин*

- **Легкий масаж живота дитини**

- ✓ *теплою долонею по годинниковій стрілці чи будь-який легкий тиск на животик*

- ✓ **Тепло на животик:** *тепла пелюшка чи тепла ванна*

- **Контакт с мамою** - *взяти дитину на руки, часто допомагає “танець від кольок”*

- **Застосування медикаментозних засобів**

Лікарські середники при кольках

Важливо! Кольки це функціональний, транзиторний стан, який не загрожує життю дитини, тому потребує мінімального медикаментозного втручання

Симетикон є сумішшю рідкого диметикону з тонко диспергованим в ній діоксидом кремнію для надання кремнію властивостей піногасителя

- СИМЕТИКОН 40 мг в 1 мл
- СУСПЕНЗІЯ
- ФЛАКОН (пластиковий)
- ПІПЕТКА-ДОЗАТОР
- 50 МЛ – 100 ДОЗ

ІНФАКОЛ:

- фізичний механізм дії
- не вступає в організмі в хімічні реакції
- не всмоктується і виводиться в незмінному вигляді

Механізм дії: зменшує поверхневий натяг міхурців газу, викликаючи їх об'єднання і утворення вільних газів, які абсорбуються стінкою кишківника і/або виводяться при перистальтиці кишківника

Устранение избыточного количества газов в кишечнике благодаря приему Инфакола снимает боль при коликах и облегчает состояние малыша.

Догляд за пупковою ранкою

- Пупковий залишок відшаровується з 5 по 17 день життя дитини і не потребує обробки.
- При наявності клеми на пупковому залишку і відсутності ознак інфекції, купати дитину не протипоказано
- Особливої уваги заслуговує пупкова, яка потребує ретельного догляду з метою запобігання інфікування
- Обробляти пупкову ранку слід не частіше одного разу в день, краще після гігієнічної ванни: спочатку 3 %-м перекисом водню, а потім будь-яким антисептиком до її підсихання.
- Епітелізація пупкової ранки триває, в середньому, 7-10 днів

Купання новонародженого

- Новонародженого до піврічного віку купають щодня, додаючи у воду відвари трав (ромашки, причеви).
- Вода для купання повинна мати температуру не вище 37°C , для ополіскування – на градус нижче, тривалість купання – до 7 хвилин. Голову бажано мити не частіше двох разів на тиждень.
- При купанні ретельно, але ніжно промивати всі складочки, щоб уникнути появи попріlostей.

Догляд за очима

- Щоденний догляд за очима – це промивання за допомогою стерильного ватного тампону, змоченого в кип'яченій воді або розчині зеленого чаю (ромашки), в напрямку від зовнішнього кута ока до внутрішнього (перенісся).
- Для кожного ока використовувати окрему серветку (щоб уникнути поширення можливої інфекції). Вату застосовувати не рекомендується щоб уникнути попадання волокон в очі дитини.
- Перші сльози у дитини з'являються з 3-тижневого віку.

Дакріоцистит

- У нормі сльози повинні потрапляти через слізні канали в носову порожнину. У перші тижні ці каналці можуть бути заблоковані тонкою мембраною, яка повинна з часом прорватися.
- Але нерідко цей процес затягується і в результаті вранці в куточках очей малюка скупчується жовтуваті виділення через інфікування сльози, що застоюлася.
- Обробивши очі дитини і видаливши виділення, слід масажувати ділянку внутрішнього кута ока, щоб отвір слезного каналця відкрився. Якщо виділення з очей не пов'язані з непрохідністю слізних каналців, то слід ретельніше відноситися до туалету очей малюка.

Загальна гігієна новонародженого

- Вушні раковини прочищаються за допомогою ватних джгутиків або спеціальних ватних паличок з обмежувачами. Слуховий прохід зачіпати не можна. Вводять ватні джгутики рухами, що обережно обертають, щоб не зашкодити малюкові і не викликати у нього неприємних відчуттів.

Загальна гігієна новонародженого

- Туалет носа проводиться за допомогою ватних джгутиків, змочених у фізіологічному розчині (**Х`юмер**) або кип'яченій воді. Обережно обертаючи, видаляйте слизові виділення і пил, що скупчився. Якщо в порожнині носа утворилися кірочки, то заздалегідь необхідно закапати 1-2 краплі стерильної теплої вазелінової або оливкової олії, а потім за допомогою ватних джгутиків прочистити носові ходи. Видалити слиз, що скупчився, можна також за допомогою спеціального назального аспіратора.

Загальна гігієна новонародженого

- Порожнина рота піддається обробці при виникненні молочниці або стоматиту. В цьому випадку передусім необхідно звернутися до лікаря за призначенням лікування. Новонародженому без необхідності порожнину рота протирати не рекомендується щоб уникнути травмування ніжній слизовій оболонці. Догляд за порожниною рота є актуальним при появі молочних зубів. З цією метою рекомендується протирати зуби чистою стерильною серветкою, щоб видалити з них наліт. Можна використати дитячу щітку без зубної пасти. Рухи мають бути м'якими, щоб не допустити травмування.

Загальна гігієна новонародженого

Нігті обстригаються регулярно:

- по-перше, малюк може подряпати себе нігтями, що відросли;
- по-друге, під ними скупчується бруд, який може стати причиною інфікування і розладу травлення у дитини.
- Для підстригання нігтів у малюка треба використати спеціальні дитячі ножиці з тупими кінцями. Ножиці заздалегідь обробляються за допомогою спирту. Щоб не поранити малюка, рекомендується стригти нігті тоді, коли він спить. Якщо подібне сталося, негайно обробіть ранку перекисом водню.

Догляд за статевими органами

- Дитину слід підмивати після кожного сечовипускання і дефекації. Робиться це під теплою проточною водою. Підмивання проводиться з урахуванням статі новонародженої дитини.
- Дівчинку треба класти на передпліччя горілиць (хлопчика обличчям вниз), зафіксувати китицею лівої руки кульшовий суглоб, підмивати проточною водою зі змішувача або глечика правою рукою, в напрямку від лобка до анусу. При сильному забрудненні можна використовувати дитяче мило.
- Перед сповиванням треба обробити природні складки (пахові, сідничні) – акуратно промокнути всі складочки і змастити їх дитячою олією, а наявні попрілості обробити спеціальним кремом від попрілостей .

Що слід зробити, щоб зменшити ризик виникнення алергічного дерматиту?

Добре вивчіть шкіру малюка – постежте за нею. При контактах з якими речами або після прийому якого продукту, виникає алергічна реакція.

- Підмивати малюка у разі потреби, але не купати його занадто часто (вода і мило сушать шкіру.)
- Не одягати малюка занадто тепло і в тісні речі. Стежити, щоб речі і підгузники не залишали червоних слідів на його тілі.
- Стежити за тим, чим харчується мама і її малюк.
- Мінімізація використання будь-яких синтетичних речовин. Оточіть себе натуральними матеріалами і продуктами.
- Шкіра, позбавлена одягу, при контакті з повітрям відновлюється набагато активніше, ніж закриті одягом шкірні покриви.
- Щоденний догляд за шкірою малюка із застосуванням крему від попріlostей, захистить шкіру від подразнень.
- Крем від попріlostей містить оксид цинку, який підсушує вологі ділянки шкіри і має заспокійливий ефект.
- Шкіра малюка стане м'якшою і гладшою, якщо ніжно змащувати її олією для немовлят після купання.

Основи масажу

- Масаж немовляти – це кульмінація задоволення і розслаблення. Масаж надає можливість Вам з малюком поспілкуватися без слів.
- У цьому виді масажу є декілька правил. Але Ви також повинні наслідувати свої почуття і розділяйте цей унікальний момент близькості зі своїм малюком.
- Масаж може тривати від 2 до 20 хвилин.
- Ви можете відчувати, чого хоче дитина залежно від таких чинників як вік, втому і так далі
- Обов'язково переконаєтеся, що малюкові не холодно
- Встаньте в зручну позу; переконайтеся, що Ваші руки і плечі розслаблені.
- Ваші руки мають бути м'якими і теплими і знаходитися в повному контакті з шкірою малюка.

Основи масажу

- Намагайтеся підтримувати контакт з малюком навіть у тому випадку, коли берете флакончик, щоб додати олії (рука, передпліччя і так далі).
- Тиск Вашої руки на шкіру повинен дорівнювати вазі Вашої долоні і руки. Якщо тиск буде недостатнім, Ви просто погладжуватимете малюка і, можливо, таким чином тільки лоскотатимете малюка.
- Масаж повинен робитися по ходу кровоносних судин: на верхніх кінцівках від кисті до плеча, на нижніх кінцівках від стопи до стегна.
- Не можна масажувати хребетний стовп, статеві органи і область правого підребер'я, де знаходиться печінка.

Масаж

- Для масажу малюка необхідно вибрати відповідний час. Це може бути час після сну, через півгодини після їжі, але не негайно ж після годування малюка.
- Розпочинайте масаж з ніжних погладжувань, щоб малюк звик до пересування Ваших рук по його шкірі.
- Стежте за загальним станом дитини, і якщо малюкові щось не подобатися, то масаж слід припинити.
- Масаж не проводиться при гарячковому стані, під час інфекційних захворювань, при важких захворюваннях шкіри, ваді серця в періоді декомпенсації, захворюваннях крові і онкозахворюваннях.
- Слід уникати масажу в області почервонінь, викликаних алергічною реакцією шкіри.

Рекомендації щодо проведення розслаблюючого масажу

- Запланувати для масажу час, щоб отримати можливість повністю зосередитися на малюку
- Переконатися, що в кімнаті досить тепло і прикрити всі частини тіла малюка, щоб йому не стало холодне.
- Руки мають бути чистими, перстні і годинник мають бути зняті, а нігті коротко підстрижені.
- Говорити з малюком спокійно і ніжно, але намагатися не говорити постійно.
- Перед массажем нагріти олію для масажу, потримавши її в долонях.
- Не рекомендується використовувати для масажу креми і присипки.